

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Puncte negre.

Trăim în timpuri, cari nu ne permit a ne ocupa cu lucrurile noastre mai de aproape. De o parte sîntem eschiși cu măiestrie de a influența asupra afacerilor noastre de acasă, de altă parte evenimentele cele mari ne atrag neîncetat aproape toată atențiunea asupra lor. Căci astăzi nu mai trăim în timpuri de acele, încât să șicem că sîntem departe de ele. Astăzi o bătălie câștigată sau pierdută în centrul Asiei se simte în Londra și Petersburg și în toată Europa. Prin înlesnirea comunicațiunii de astăzi și prin legăturile cele multiple și complicate ale comerțului nu mai este nimica depărtat și indiferent pe toată fața pământului. Mari sau mici, staturile și națiunile își ved atinse interesele deadreptul sau mijlocit prin întemplantările din țeri depărtate și din această cauză, dacă impregiurările în cari se află nu le permite altceva, se tem ca nu cumva, în amestecul întemplantărilor, să cadă într'un vârtej, în care, fără de a pute face ceva pentru salvarea proprie, să fie nimicite.

Noi Românii d. e. sîntem o națiune relativ mică, respândită în mai multe staturi mari și mici cu legături și interese diverse și tocma de aceea neisolați de lumea cealaltă cu bunătățile și reutățile ei. Posițiunea noastră în cele mai multe părți este de așa, încât puțin, poate nimica nu putem face ce am voi să facem, ci mergem încotro ne duc alții, deși de multe ori când ceilalți ar asculta și dorințele noastre nu ar fi bine numai de noi, ci și de ei de a căror soarte sîntem legați tocma precum este legată și soarta noastră de a lor.

Astfelu stând lucrul deși avem multă bunăvoință avînd puțină putință nu sîntem totdeauna stăpâni pe voința noastră. Dar avînd și noi conștiința noastră nu putem încungiura a nu avé temeri și de existența noastră.

Eată dar de ce sîntem și trebuie să fim și noi cu atențiune la cele ce se întemplantă în lumea mare. Trebuie să fim cu atențiune pentru ca pe lângă toată putința noastră mărginită în anumite timpuri vedînd pericolul, dacă nu alta să'l anunțăm prin glasul nostru. Și un copil este mărginit în puterile sale; cu toate aceste prin țipețul seu, singura armă de care dispune, de câte ori nu face ca să se încungiere rele, care, în lipsa debilului țipet, ar lua dimensiuni mari și destructive.

Premitem aceste credînd, că dacă nu vom perde din evidență cele ce se întemplantă aproape sau departe în giurul nostru ne ținem în pozițiune de a vesti la un moment dat un pericol ce ne ar amenința pe noi și pe cei de o soarte cu noi, dacă nu și de a ne desbrăca de vestmîntul mărginitei putințe și de a pune mîna bărbătească pentruca să'i punem și o puternică stavilă.

Deci să venim acum la propusul nostru și să arătăm cetitorilor nostri o părere străină despre pericolii cari se arată din depărtare pe orizontul politic, periculi, cari deși la părere nu

ne amenință pe noi nemijlocit, este de sigur că nu ne pot lăsa cu totul nepăsători.

„D. Ztg.” ăice:

„Cu ocaziunea când ministrul nostru cel nou de esterne a intrat în oficiul seu și de atunci încoace cu alte două ocaziuni ne am permis a păși contra sanguinismului, ce a urmat ca un rezultat natural după o perioadă de discordare generală și de nelinise. Nouă ni se pare, că evenimentele încep a fi pe partea noastră. Întîlnirea bărbatilor de stat conducători ai Austriei și Germaniei la Viena, ca să repeșim citatul biblic al lordului Salisbury, a fost de bună samă o „bunăvestire”. Aceasta poate fi așa de bogată de binecuvîntări și de aducătoare de pace în consecențele sale, pre cât o dorim și sperăm. La toată întemplantarea ea nu este rezultatul unei situațiuni pacifice. Când a venit principele Bismarck la Viena și când a stăruit el cu atăta putere pe lângă o alianță austriacă, o a făcut numai pentrucă el a ținut, că orizontul politic nu este clar. Nu pentru epoce de pace, pentru o perioadă de vifor caută bărbatul de stat rașim și alianțe. Dacă a fost un eveniment serios slăbănogirea legăturii care împreuna de un secol mai bine casa Romanoff și Hohenzollern și cabinetele din Petersburg și Berlin, dacă a fost întîlnirea cancelariului la Viena o simptomă de întemplantări și mai serioase pe după culise, nu lipsesc mai departe nici fenomenele, care nu se petrec în cabinetul ascuns, ci, care se petrec în loc deschis, și în care fiesse cine, datat a urmări întemplantările politice cu ochi deschiși, poate lesne vedé germeii unor periculi serioși. Impregiurările din Francia sînt neindestulitoare. Nimenea nu este în stare să spună cine va remăné învingătoriu în lupta ce s'a desfășurat între partidele extreme ale „republicei vinete” și care vor fi pentru raporturile internaționale urmările învingerei radicalismului sau ale reacțiunii, care ar aduce elementele conservative și clericale la putere. Însé Francia nu este unicul punct negru pe orizontul politic. Politică nesigură a cabinetului italian, care, după nenumăratele fiascuri și în fața elementelor ce înlăuntru lucră neobosit destructiv, are lipsă de un succes, este un factor care deapurea trebuie avut în vedere. Italia este astăzi o putere, care durere se poate mai cu drept cuvînt numi un element turburătoriu, decât aducătoriu de pace, mai cu samă până atunci, până când acolo va fi stînga la cîrmă și până când ea, prin balansarea sa diletantistică, se străduiesce după succese, pe care de asemenea n'are nici desteritate nici putere de a nisui după dînsese.

Orientul conține tot felu de elemente și factori, cari pot deveni periculoși pentru continent, este un loc comun, care se deosebesce de toate celelalte locuri comune prin aceea și în favorul seu, că este necondiționat cel mai nimerit. Între elementele aceste periculoase nu socotim nici pretenșiunile grecesci nici ultimul ivit al Muntenegrului. Sîntem convinși

că între Poartă și între Grecia nu vine lucrul la bătaie, de oare-ce și astăzi influențează aceleși puteri, care în anul 1878, când Rușii se aflau de la Balcan spre meadă-ăi, au împedecat pe Grecia de a se bate. Sîntem mai departe convinși, că se vor afla mijloace și căi de ai băga Porții mințile în cap, ca să esecute odată față cu Muntenegru tratatul dela Berlin și să predea principelui Nicolae ținutul, pe care în contra tratatului îl ține ocupat, fără ca „vulturii de munte” să fie necesitați de a se cobori la șes spre a se lupta cu necredincioșii. Împregiurările din Stambul însé se prefac din ăi în ăi un pericol serios. Chiămarea lui Nedim-pașa în ministeriu, deocamdată la portfoiul ministeriului de interne, n'a suprint diplomația. Cabinetul din Viena era pregătit la așa ceva și în London se vede, că sciau că are să vină astfelu lucrurile. Unele pasege din discursurile d-lui Cross și lordului Salisbury, care se disting prin o asprime neobișnuită contra Porții, indigitează într'acolo. Chiămarea amicului de oare când a lui Ignatieff în consiliul sultanului este un eveniment, a cărui consecențe politice pot fi de natura cea mai serioasă. O alianță ruso-turcească nu e ceva nou și dacă voiesce cineva nu e nici ceva nenatural, Turcul și Tătarul s'au înțeles de regulă totdeauna bine și pentru Turcii bătrâni Rusul, care nu cere cel puțin „reformă”, nu este așa de nesimpatic ca „Francul.” Alianța ruso-turcească nu este o deșertăciune goală, ea se poate îmbrăca în tot momentul în forme pipăite, însé ea silesce pe Anglia, care și-a pierdut punctul de rașim în Stambul a și'l căuta aiurea, — șacului de a'i da cu prisosință un contra șac. Când figurile se mută în delung de pe un câmp pe altul, atunci urmează bătaia. Și pentru Austria este alianța turcească-rusă un eveniment de cea mai mare importanță. Ea trebuie să influențeze revoluționînd asupra raporturilor noastre cu Poarta. Altfeliu ne aflăm noi în fața ei, dacă voiesce să fie un nou stat de tratat, sancționat prin tratatul din Berlin, altfeliu dacă se pare „independentă” de Europa, care a mîntuit-o, respătînd-o cu ingratitudine și devine instrument al politicei rusesci. Noi stăm la pîndă, după cuvintele lui Salisbury, pe peninsula balcanică. Problema pînditoriului devine îndoii de grea din ziua, când acela, a cărui proprietate avem să o pășim se întoarce contra păditiilor sei și când amăgit el dă cheia casei sale în mîna unicului seu inimic.”

Revista politică.

Sibiu, în 12 Octomvre.

Baronul Sennyey a numit odată într'un discurs administrațiunea maghiară „asiatică”. Critica aceasta a fost rescolit multă pulvere la timpul seu, pentrucă deși din condeiul unui Maghiar, ea n'a plăcut multora chiar dintre Maghiari. Este semnificativ, că acum vine alt Maghiar notariul comitatului Șaroșului Nicolae Kolossy, și într'o broșură scrisă în limba

maghiară, se întrepune pentru denu-mirea oficialilor comitatensi. Autorul nu cruță nici comitetul administrativ. În cercurile, de unde es espectoratiunile aceste, se vede că se simte lipsa de unele modificări în modul administrațiunii. Tendința se vede a fi centralisarea administrațiunii în mînilor guvernului.

În timpul mai din urmă se discută și referențele parlamentare. Un colaborator al ăiarului „Pester Lloyd” A. Nemény pledează într'o epistolă trimisă la „Westungarischer Grenzbote”, pentru casarea dietelor deputațiilor, pentruca Ungaria să fie de aici încolo reprezentată exclusiv numai de oameni onorabili.

„Cugete ori și cine, se ăice între alte în acea epistolă, cum este reprezentat statul unguresc de deputați ca aceia, a căror nume s'au numit în timpul din urmă de atătea ori, de Gabriil Várady, Bela Perczel jun. De bietul cărunț, care a avut un rol în procesul Sonnenberg voiu să fac, cu toate că el înfașiază o specie politică și nu este numai un individ politic.”

Epistola, în ton sarcastic, biciuesce pe tînerul B. Perczel, care „a plecat, pentru a se recrea, la America” și amintesce de altă personalitate, care fu aleasă de trei ori după o altă în dietă și de care nu s'a scris în ăiare, decât când cădea în concurs.

Comisiunile din casa de sus a senatului imperial sînt gata cu respunsurile lor la cuvîntul de tron. Ne vom ocupa cu dînsese după ce se vor publica și cele ale comisiunilor din casa deputațiilor.

„Kölnische Ztg.” primesce o scire dela Berlin, după care nu mai încape îndoială, că esistă un tratat de alianță între Austro-Ungaria și Germania. Aceeasi foaie crede, că tratatul s'a ratificat de monarhii celor două împărății în septemăna trecută. Scirea aceasta o întăresce indirect și oficiosul din Budapesta, „P. Ll.”

După „Grenzbote”, ce apare în Lipsca, a cărui editor s'a făcut cunoscut în cercuri depărtate prin cartea „Bismarck și oamenii sei”, părerile principelui Bismarck despre cestiunile cele mari politice din septemănilor din urmă, ar fi cam aceste:

După pace, în Rusia au armat și încă din toate puterile. S'au luat măsuri spre a înmulți armata cam cu 400,000 oameni, va să ăică, încă odată așa de tare de cum este în timp de pace. La cas de un resboiu nou — de când s'au creat cadre de 75,000 — se vor pute pune pe picior 24 divisiuni noué, ceea ce face 12 corpuri. Nu departe de granița apusană se află masse de cavalerie, cu care pot veni la noi în trei zile. În contra cui sînt îndreptate armările aceste? În Rusia o spun pe față în foile publice: Constantinopolea trebuie cucerită la Berlin; alții eară ăic: la Viena, dar adaug, că calea duce preste Berlin. Este aceasta așa, trebuie să căutăm și noi după un rașim, mai ales când Francia se arată foarte pacinică în timpul de față însé nu ofere destulă garanție că din parte'i nu vom fi atacați, când i s'ar arăta o ocaziune, care să'i pro-

mită succese. Rașimul din cestiune este dat. Fie care om cu pricepere și nepreocupat din imperiul german va dori să se afle în bune relațiuni cu Rusia și cu Austria totodată. Fiind însă siliți de a alege între acești doi vecini, numai orbul ar pute sta la îndoială pe care parte să se hotărască.

Nu numai motivele naționale ne îndreaptă cu hotărâre spre Austro-Ungaria. Acolo sunt 10 milioane Nemți. Maghiarii din bune motive sunt așijderea pe partea noastră. Polonii nu cugetă să se facă Ruși. Cechii înșiși nu visează așa ceva, afară doară dacă am lua în considerațiune duzina de intrasigenți, carii n'au nici o însemnătate. Dar și când Austria ar fi toată slavică, la un cas de alegere ei ar trebui să'i dăm preferența. Rusia e pentru sine tare destul și noi i-am folosi foarte puțin ca aliați. Austria e dintre amândouă partea cea mai slabă, cu toate că este un aliat respectabil în defensivă și noi putem să'i ajutăm mult. Austria are interes mare de a ne avea pe noi amici. Și vice versa și pentru noi poate fi un rașim într'o politică, a cărei prim și suprem scop este asigurarea păcii universale. Dacă Austro-Ungaria și imperiul nemțesc se unesc spre sfârșitul acesta și dacă vor sta înaintea celor ce speculează la turburarea păcii cu 2 milioane de soldați, umăr la umăr, ca un quadrat imosant în mijlocul continentului european, politiciii în stil mai mare nihilistici din Moscovia anevoie vor cuteza ași eșecuta proiectele lor.

Aceste ar fi părerile cancelariului, care ăice „Grenzbote“ sunt și ale poporului nemțesc în cea mai mare parte, ba chiar și între persoanele curții, afară de împăratul și dacă nu se înșală autorul tocma aceasta împregiurare l'a făcut pe Bismarck să plece dela Berlin.

Din Bucuresci se telegrafează că și senatul a votat proiectul de reviziunea constituțiunii în cestiunea Evreilor cu 56 contra 2 voturi, așa după cum l'a votat camera.

Alegerile cele noue în camera Bulgariei au eșit în cea mai mare parte în favorul guvernului. Radicalii au obținut numai 20 de deputați.

Sinceritatea principelui de Bismarck.

Ne aducem aminte ce emoțiune a adus în Franca, acum câți-va ani, un articol al ăiarului „die Post“ din Berlin, al cărui titlu era: Resbelul este el în perspectivă? Rușii trebuie să cetească articolele actuale ale presei germane cu simțeminte mai puțin vii însă de aceeași natură, de și port titluri diferite. „Gazeta de Colonia“ a publicat sub titlu: Pentru pace, un studiu lung care de sigur nu le va inspira idei tocmai pacifice. „Gazeta de colonia“ predică pacea după cum alții ar predica resbelul; cu tot preceptul evangeliului, ea seamănă vântul sub pretecest, că vrea să înlătore furtuna! ea întefese pe Rusia cu criticele sale cele mai ardătoare, o încungioară cu amenințările cele mai puțin deghisate, și, după ce face aceasta, o îndeamnă să nu'i păstreze în inimă nici o rancună pentru asprul adevăr, pe care a fost silită să îl spuie, și să recunoască cu francheță, că Germania a făcut foarte bine să ia precauțiuni în contra rețelor sale scopuri. Dacă trebuie să credem pe „Gazeta de Colonia“, apoi toate puterile Europei doresc ađi pacea. Singură Rusia nutresce proiecte primejdioase pentru liniscea generală. Este dar natural de a întoarce în contra ei sistemul alianțelor europene. Germania, apropiindu-se de Austro-Ungaria, a dat acestui sistem un punct de sprigin neclintit; însă amicia celor două imperii nu este exclusivă; nimic

nu împiedecă pe Englitera, pe Italia, chiar și pe Franca ca să vie să se pue în liga aceasta pacifică pe care trebuie de acum înainte să repause ecuilibrul lunei și siguranța universală.

Ceea-ce ne isbesce în raționamentele „Gazetei de Colonia“, este perfecta asemănare, ce presentă cu acele cu cari se slugia odată presa germană pentru ca să justifice alianța celor trei imperii. Atunci, ca și ađi ni se ăicea, că Germania, căutând aliați, nu se gândește decât la un lucru; la manținerea păcii. Găsise un mijloc ingenios pentru a asigura pacea aceasta — după cum a spus-o acum în urmă dl de Bismarck — de situațiunea sa personală, trebuia ca să aducă și pe ceilalți în stare, ca să se mulțamească cu a lor, și pentru aceasta, a sacrifică fără vre-un gând rău aceea ce pierduse, ori încetând de a urmări aceea-ce era ținta ambițiunii lor. În epoca aceea, Germania se temea de proiectele de revanșă ale Francei, și ăiarele germane o tratau aproape după cum tratează acum pe Rusia. Cestiunea orientului nu era încă redeschisă, slavismul nu se făcuse antagonistul germanismului. Planul Germaniei — care n'a cređut niciodată ca ăiarul „le Nord“ că izolarea ar fi un lucru bun — consta dar în a se apropia tot într'o vreme și de Austria și de Rusia pentru a stabili între aceste două țeri un acord care să le neutralizeze una prin alta. Dl de Bismarck era plin de încredere. Germania este amica amicele sale, ăicea el și se credea în drept să înlătore ori-ce subiect de discuțiune într'acest ciudat menagiu de trei în care pretindea el că joacă rolul principal. Și apoi el nu escludea nici pe Englitera, nici pe Italia nici pe vre-o altă putere căreia, modelul acesta de unire, i-ar fi putut inspira simțeminte de poftă. Aceleași ăiare cari representă alianța celor două imperii ca un fel de sâmbure împregiurului căruia toată lumea este în drept ca să vie să se pună, țineau în privința alianței celor trei imperii un limbagiu tot atât de seducătoriu. Englitera era în particular obiectul tot atâtor avansuri ca și ađi; însă în zadar fu invitată ca să între în această familie ciudată a națiunilor pacifice, pentru că ea tot resistă; un instinct secret o făcea să presimtă că nu târziu discordia va aduce o turburare adencă.

Se acie cum s'a produs desacordul. În optimismul succeselor sale Germania ținuse compt de pretențiile Rusiei. Când această din urmă a reinceput a le face să prevaleze, ea nu le-a luat îndată în serios. „O bucățică de Erțegovina“ (ein Bisschen Herzegovina!) ăicea dl de Bismarck. Rusia voia cu ori-ce preț acest mic triumf, fie! Pentru ce să'l refuse? Nu era mai cuminte a fi da o mică satisfacțiune de amor propriu, rezervânduși dreptul de a o oprî neted în ăiaua când ambițiunea sa ar ajunge compromițătoare pentru Austria și primejdioasă pentru Europa? Trebuie să dăm dreptate dlui de Bismarck: dacă a arătat prea multă complesanță pentru proiectele Rusiei, dacă dintr'o slăbiciune care nu are nimic comun cu amiciția și care ar pute prea bine să provină dintr'un simțiment cu totul diferit — a lăsat să se angajeze într'o întreprindere în care trebuia să întâlnească multe decepțiuni, dacă s'a prefăcut că nu crede în gravitatea evenemintelor cari erau să se desfășure în orient, totuși a proclamat chiar din cele dintăiu ăile, în nisce termini eclatanți, că nu va permite nici odată nici soldaților nici diplomaților ruși de a urma o politică de cucerire. În ăiaua de 5 Decembre 1876, cu mult mai înainte de deschiderea ostilităților între Turcia și Rusia, el ăicea, vorbă

cu vorbă în Reichstag: „Nu este cel mai mic cuvânt de a presupune ca Rusia se aibă în vedere vre-o cucerire oare-care. Dacă preopinentul (dl Richter) va pută de a probe contrare, politica Europei întregă s'ar modifica și ar lua față nouă. Preopinentul, dacă ar fi în stare să probeze aceea ce spune, ar face poate oare căror guvernă un serviciu însemnat. Însă până aci noi nu avem decât asigurarea solemnă a împăratului Alesandru, cum că renunță la ori-ce cucerire de teritoriu, și nu știu ca ce, mai cu samă în țara noastră, ar pută să ne dea dreptul de a inspira publicului bănuiala, că Rușii ar voi nouă cuceriri“.

Dl de Bismarck era el sincer? Găsia el, după cum pretindea, atât de nefundate presupunerile d-lui de Richter? Avut-a el trebuința de lecțiunea evenimentelor pentru a recunoaște, că Rusia urmăria în Orient nisce vederi ambițioase și că succesele sale riscău de a amerința pacea generală? Cestiunile aceste pot fi agitate ori și cât; însă, ori-ce s'ar respunde la ele, este vedit, că dl de Bismarck nu este om care să meargă până în capet cu politica sa de complesanță pentru Rusia, permițend „bucățichii de Erțegovina“ ca să acopere aproape toată peninsula Balcanilor. Ori-cine își explică fără greutate, că un visător ca Napoleon III a putut să lase să se desvoalte împregiurul lui monarhii mari militare, că le-a ajutat chiar ca să se nască și să se mărească. Însă un spirit atât de practic, un realist atât de determinat ca dl de Bismarck, nu trebuia să permită, ca un imperiu imens, locuit de o rasă resboinică în totdeauna armată pentru invasiune și pentru cucerire, să repoarte alături cu Germania succese uimitoare și să'i întindă mai mult sau mai puțin fruntariile până la Mediterana. În ăiaua în care prin tractatul dela San-Stefano, Rusia și-a dat pe față ambițiunile sale pe care le ținuse până acum ascunse, dându'i astfel dreptate profetiei d-lui Richter, dl de Bismarck s'a ținut de cuvânt; politica sa întregă s'a modificat și a luat o față nouă. Cu toate spusele „Gazetei de Colonia“, dl de Bismarck a servit numai cauza austriacă și cauza engleză în congresul dela Berlin, ear nici decum, pe cea rusască. Lucrând cu acea siguranță de ochire de care deja a dat atâtea probe, a aruncat pe Austria în drumul Rusiei în Orient fapt care pentru densusl avea indoitul avantajiu de a tăia drumul acestei din urmă și de a preîntimpina chiar în Austria — condamnată de aci înainte ași face cu greu un viitor printre luptele și aventurile lunei slave — veleitățile de revanșă în contra Germaniei, cari — după „Gazeta de Colonia“ — tulbură încă multe inimi austriace.

Eată cum și pentru ce alianța celor trei imperii pentru manținerea păcii, a ajuns, printr'o evoluțiune naturală, după cum demonștră cu argumente tari „Gazeta de Colonia“, alianța celor două imperii pentru manținerea păcii. Programul n'a fost schimbat; numai, în loc să fie aplicat de trei, va fi numai de doi. Menagiul s'a simplificat; Germania nu mai este amica amicele sale; nu mai lucrează pentru ca să manțină numai și numai acordul dintre Austria și Rusia. Din poțrivă, noul seu sistem de pacificare să sprigine pe un desacord stăruitor între aceste două țeri. Ori cine are dreptul să conteste cumcă Austria, ar avé să se felicite mult de o combinațiune care îi impune o politică contrară tuturor tradițiunilor sale naționale; dar pentru ce să se sdruncine entuziasmul în care i-a aruncat pe bărbații de stat și pe ăiaristii austriaci, călătoria la Viena? Este mai bine a se mulțami cineva să dorească ca Austria să nu

încerce într'o ăi o decepțiune de fe-liul aceleia cu care s'a ales Rusia din întreita alianță. Cât despre celelalte puteri, „Gazeta de Colonia“ nu greșese când pretinde că pot privi apropiarea Austriei și a Germaniei ca o manifestare pacifică. Este un eveniment care asigură în adevăr esecutarea tratatului dela Berlin, și deși ordinea lucrurilor stabilită prin tractatul acesta în Orient, nu este admirabilă, totuși toată lumea este interesată ca ea să subsiste încă câțiva ani. Dacă Rușii, cetind articulele presei germane, vor fi ispititi să ăică că „resbelul este în perspectivă“, se înșală. Ori cât de bine se vor gândi, vor recunoaște înșiși că lupta de condeiu nu este preludiul unui alt resbel și că ceea ce s'a făcut, „pentru pace“ s'a făcut. Ar fi nebuni când s'ar gândi să se lupte singuri cu șansele unei lupte în contra coalițiunii Austriei și a Germaniei. Împregiurările le impun din nou acea politică care le dedese odinioară un prestigiu atât de mare. Nu ar fi făcut mai bine ei ca să nu se abată dela ea? Nu erau adevărați amici ai sei aceia, cari îi îndemnau să nu se abată? Început-au la sfârșit să înțeleagă, cât de mare greșală au făcut ca să prefere părerile consiliarilor nu tocmai bine voitori cari îi împingeau la o politică de acțiune pentru a'i compromite într'o luptă care era să'i sleiască și pentru a forma apoi în contra-le alianțele de cari au ađi atâta a se plâng? „Tel.“ „Journal des Débats.“

Varietăți.

* (Pensionare). Dl. Alesandru Guran, locot-mareșal comandant de divisiune în Bosnia la cererea proprie fu pensionat.

* (Însciințare). Adunarea generală a despărțemintului III (Sibiu) al Asociațiunii transilvaniei pentru literatura și cultura poporului român se va ține în acest an la 21 Octomvre (2 Noemvre) a. c. la Gura-Riului, Deci toți on. membri ai acestui despărțemint, precum și alți binevoitori pentru cultura poporului român sunt invitați a lua parte la această adunare.

Sibiu în 10/22 Oct. 1879.
pentru comitet:

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.
direct. desp.

Dr. Nicol. Maier m. p.,
actuarul comitetului.

* (O nouă statistică a locuitorilor Transilvaniei). Ceti-torii nostri își vor aduce aminte de disertațiunile d-lui Carol Keleti, ținute în academia de sciințe ungu-rească despre crescerea și scăderea populațiunii din Ungaria, în cari între altele a voit să dovedească, că poporul român scade înfricoșat la număr, pre când cel maghiar se înmulțese într'un mod nemai pomenit. În tomul al 5-lea broșura 5-a a disertațiunilor academei de sciințe unguresci d. Keleti publică rezultatul scrutărilor sale statistice după țeri și naționalități. După datele produse de d. Keleti numărul populațiunii din Transilvania era în an. 1870 de 2,152,245, ear în an. 1876 numai de 2,136,678, adecă mai puțin cu 16,225 suflete. Numai următoarele comitate pot arăta o creștere a populațiunii ardelen: Partea Năsăudeană a comitatului Bistriței crescă cu 8 Maghiari, 48 Germâni și 143 Români; comitatul Brașovului cu 892 Maghiari, 1178 Germâni și 1600 Români; comitatul Cincului cu 5332 Unguri, 18 Germâni și 668 Români; com. Făgărașului cu 66 Maghiari, 108 Germâni și 1832 Români; comitatul Treiscaune cu 3030 Unguri, 34 Germâni și 772 Români; com. Odorheiului cu 3148 Maghiari, 9 Germâni și 41 Români; comit. Sibiului scăđuse

în acest timp cu 59 Maghiari, 410 Germani și 875 Români. După calculațiunea lui Keleti Maghiarii în Transilvania au crescut la numer, în restul timpului dela 1870 până la 1876 cu 89,511, Germanii însă decresc cu 949 și Românii cu 21,475 suflete. — Cât despre Ungaria arată Keleti că în anul 1876 au fost născuți în regatul Ungariei 623,849 băieți și au murit 478,684 oameni, de aceea Keleti socotese, că numărul populațiunii în regatul Ungariei s'a înmulțit cu 145,165 suflete și populațiunea totală a Ungariei, dăce, că la finea anului 1876 a fost de 13,670,624 suflete.

* (Miserie). Din Biharia se scrie că în valea Crișului-repede s'a ivit o miserie grozavă. Sărăcia s'a încuibat în cele mai multe comane, cari sunt în starea cea mai deplorabilă, ear oamenii umblă sdrențoși ca vai de ei. În multe locuri casele stau pustii, căci locuitorii au luat lumea în cap.

* (Decorarea unui regiment român). Cetim în „Bin. Publ.”, că duminică la 23 Sept. (5 Oct.) s'a seversit la București solemnitatea decorării drapelului regimentului al 6-lea de linie cu medalia sârbă „Bravura Militară”. Dl. general Zefcari, comandantul diviziei III militară teritorială, însoțit de statul seu major, după ce trecu trupa în revistă rostî un ordin de ȳi, după aceea legă medalia sârbă la acula drapelului lângă „Steaua României”. După ceremonia decorării, drapelul întorcându-se în front dl colonel Budistean comandantul regimentului, rostî alt ordin de ȳi spunend, că principele Milan, șeful onorar al regimentului a decorat drapelul pentru purtarea sa în campania trecută. După ceremonie a avut loc defilarea la care esistă un public numeros.

* (Biletulele hypothecare false în România). În mai multe județe și anume în Buzeu, Ialomița, Ilfov, Prahova și Tutova s'au ivit câteva bilete ipotocare de 5 și de 20 lei. Ministrul de finanțe aduce la cunoscința publică semnele distinctive dintre biletele bune și cele false. Semnul principal al biletelor ipotocare este capul lui Traian din Filigramă. Acest cap nu e imprimat cu vre-o culoare sau impres în urmă în hârtie, ci e format chiar în hârtie la fabricarea ei, încât părțile deschise sau închise ale desemnului reies din grosimea sau subțietatea a însăși foai hârtiei. Pe bilete bune, capul lui Traian are un desemn foarte frumos, foarte bine vedut în toate amănutele lui și transparent, când e pus în preajma luminei. Pe biletele false capul lui Traian e de abia perceptibil, netransparent și în genere grosolan făcut. Pe biletele bune, foile de laur care compun coroana de pe capul lui Traian sunt în număr de opt, cele dințaiu șese foi imbinare tot câte două, a șeptea în frunte, a opta la ceafă, toate sunt foarte distincte și bine pronunțate, ear cordeaua (panglică) care leagă coroana se vede în nodul ei foarte bine și distinct. Pe cele false frunțele și cordeaua (panglică) nu sunt transparente, nici bine și distinct pronunțate. Pe biletele bune, cifrele numerilor și literile ce sunt alătura cu ele, din sus și din jos, din dreapta și din stânga, sunt aședate exact, neted și nestrămutat într'o linie dreaptă. Pe biletele false toate aceste cifre și literesunt aședate în mod neregulat. Pe biletele bune, cifrele numerilor, ce fie-care bilet poartă în mijlocul lui sub inscripțiunea valorii biletului, sunt mici și foarte precis și bine tipărite. Pe biletele false aceste cifre sunt mai mari. Pe biletele bune, culoarea albastră e deschisă. Pe biletele false, culoarea albastră e mai închisă și cele mai dese verđee. Pe biletele bune, semnătura caserului central e de aceeași culoare ca și a biletului

insuși. Pe biletele false acea culoare e mai închisă decât aceea a biletului. Biletulele bune au o hârtie subțire de o țesătură deasă, firele țesăturii bine pronunțate, în sens diagonal. Biletulele false au o hârtie mai groasă, de o țesătură mai rară, firele țesăturii puțin pronunțate, în sens orizontal.

* (Din viața Țarului Nicolae I). Țiarul „Antichitatea Rusă” din Petersburg publică, între altele, și următoarele doue fapte din viața Imperatorului Nicolae I:

În anul 1848 d. Perovsky, atunci ministrul de interne, a recomandat Țarului; pentru a fi distins cu o decorație înaltă, pe președintele despărțământului, clerical, consilier de stat Clevensky. La aceasta propunere monarchul întreabă: Oare nu e prea de timpuriu? Nici decum măjestate: acest om este brilliantul funcționarilor nostri. Clovensky fu decorat ear trei luni mai în urmă el fură din casa despărțământului, în modul cel mai nerușinat 156,000 ruble

Când într'o ȳi marele cancelar al Imperiului a adus Țarului o cantitate de briliante, spre a alege dintreensele câteva pentru darul miresei marelui duce Constantin, (fratele actualului Impărat), Nicolae îi dăse: Trimitele mai întăi lui Perovsky, de oare ce este un bun cunoscător de briliante.

Într'o ȳi Impăratul Nicolae întâlnește, pe o stradă din Petersburg un soldat din cavalerie beat plimbându-se cu o droșcă. Pe atunci beția în public era calificată de mare delict militar.

Nu puțin dar se spărie zoldatul când zări pe Țarul: Cu toate aceste însă îi veni o idee: El scoase sabia și salută în toată regula pe stăpăntorul lui. „Ce faci tu“ îl întrebă Nicolae. „Conduc la gardă pe un soldat beat“, fu răspunsul lui laconic.

Impăratul nu putu săși țină risul, îi dăruî câteva ruble și ordină birjarului ca săl ducă acasă, ear nu la gardă.

* (Orașul Cabul). Pentru a treia oară trupele engleze ocupă orașul Cabul, reședința hanilor Baber și Timur.

Aședat în mare parte pe malul despre miazăȳi al riului Cabul aproape de confluența Logarului, capitala Afganistanului este împregiurată din trei părți de doue lanțuri de coline la picioarele cărora stă. Un zid înalt, lucrat din pământ îl încinge de giur împregiur. Acest zid are șepteporți. Casele sunt de pământ și de lemn; pe riu este un pod de cărămidă și mai multe poduri pe luntri, cari leagă suburbia Vămei cu aceea a Bazarelor.

Orașul este împărțit în mala sau cartale, cari se subîmpărtesc în Kucha sau secțiuni despărțite unele de altele prin ziduri. Stradele sunt pavate cu pietri mari, dar ele nu sunt întreținute de mult timp ca în alte orașe ale orientului. Aceste pietri sunt materialele găsite pentru construirea baricadelor după care Afganii cu tactica lor s'au putut ȳi mult simp.

La răsăritul orașului se ridică o cetățue numită Bala-Hissar (Bala înalt, Hissar cetățue) împărțită în două: cetățuia propriu ȳisă și Pahimul sau forteteȳa de jos unde, în mijlocul unui spațiu deșert, se află Emir Mahal sau palatul regal cu grădini și alte dependențe trebuitoare unei reședințe suverane. În interiorul Bala Hissariului se află reședința maiorului Luis Cavacnari.

Cetățuia cuprinde două fântâni de un renume istoric. Ele au servit de închisoare de Stat și de groapă în cari erau aruncate corpurile victimelor esecutate sau asasinate în timpul perioadelor tulburate ale istoriei Cabulului. Pe unul din cele mai nalte poduri din Bala-Hissar se ved două

bucăți de marmoră cari se numesc tronuri, avend fie care câte trei scări. Bala Hisar-Pahinul cuprinde o mie de case și este asemenea împărțit în Cartale. Unul din aceste cartale este locuit de Arabi, un altul de Negri și al treilea de Armeni.

* (Curios!). E: A. Un proprietar din comitatul Bereg, în Ungaria carele s'a despărțit pe cale procesuală de soția sa și care din motivul acesta și a părăsit și religiuinea tre când la cea calvină ȳilele trecute earăși s'a cununat cu fosta lui soție.

* (O capră cochetă). Până și caprele au ajuns a se interesa de nutra lor, a căuta să fie frumoase și să le șadă bine. Așa mai deunăȳi o capră din Iași mergend la preumblare și întâlneind o fereastră deschisă sārî după obiceiul neamului seu, în odăe și gāsind o oglindă începŭ a se privi în ea și ași admira diplomatica ei figură. Pe semne însă că nu i-a plăcut nutra ce se reflecta în oglindă căci sārind în două picioare isbî cu coarnele în oglindă și începŭ un duel foarte violent cu capra idială ce se vedea în oglindă. Proprietarul aușind vuetul intră în odăe și găsi capra în exercițiile sale gimnastice în contra oglindei, care fusesse sfărâmată cu totul în acest rēstimp, pricinuinđ proprietarului o pagubă de vre-o 10 galbini.

* (Esposiția oamenilor grași). În sēptemăna trecută la Viena s'a arangiat o convenire a oamenilor grași. La Neu-Lerchenfeld în saloanele Thalia a fost un fel de serbare populară, cu care ocaziune s'au anunțiat premie pentru oamenii cei mai grași. În țara beutorilor de bere firesce se află foarte mulți concurenți și premiul l-a câștigat un birjar cu numele Lupul Früh, carele a apăsă 178 chilogramme adecă 367 punți. Periferia mijlocului seu era de 168 centimetrii. Apoi ca contrast s'a pus premiu pentru omul cel mai ușor. A concurs un croitor care a apăsă numai 45½ chilograma; dar numai decât l-a învins un sensal care de și era de 39 de ani ajunse numai până la 29 chilogramme. Numele acestuia e Ioan Nicolacec și de nascere e Polon.. Precum scriu ȳiarele din Viena, nu se poate închipui un contrast mai trist decât când birjarul de 178 chilogramme și Polonul de 29 chilogramme se postară unul lângă altul.

* (Un American) părăsind domiciliul împreună cu familia sa, pentru a se duce la băi, lasă lipit pe ușa casei sale un bilet cu această cuprindere:

„Cătră hoți!“

Lucrurile mele de argint, precum și toate obiectele de valoare se află depuse la casa de depuneri. Toate lăȳile și cuferile remase nu conțin de cât haine vechi, cheile se află pe etajerul din salon pentruca să ve convingeȳi dacă nu mă veți crede. Acolo veți găsi o poliȳă pentru suma de 50 dolari ca săl vă despăgubiȳi de perderea timpului.

Vē rog când veți intra în salon săl vē sterȳeȳi pe cisme și săl nu umpleȳi covorul cu spermanȳetul de la luminare.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Viena, 24 Octomvre n. În casa deputaȳilor austriacă a respuns Horst ministrul pentru apărarea țerii la o interpelaȳiune și a declarat: În Novembre, vor fi demisi acasă toȳi reserviștii din Bosnia.

Guvernul a adus proiecte despre înfiinȳarea legăturii vamale cu Bosnia și Erȳegovina și arondarea Istriei și Dalmaȳiei și cetăȳii Brody precum și a porturilor libere Martinschizza, Buccari, Por-

torē, Zengg și Carlapago în ținutul general de vame al monarhiei. Proiectele aceste s'au adus astăȳi și în casa deputaȳilor Ungariei.

Viena, 24 Octomvre n. „Politische Correspondenz“ anunțā din Cetinie: Eri a atacat o gloată de Albanezi pe Montenegreni între Orșaniȳa și Velica. Se dăce, că ciocnirea a fost foarte sângeroasă, sfērșitul este necunoscut. În Arnautlucul întreg se fac înarmări înseminate contra Muntenegrului și Serbiei.

Posta din urmă.

Desbaterea revisuiri art. VII din constituȳiune în senatul României o a deschis metropolitul-primate. El a dovedit în discursul seu, că Europa a fost sedusă în privinȳa așa numitei persecuȳiuni a Evreilor în România. Metropolitul a încheiat discursul seu, dând espresiune speranȳei, că senatul va păși cu prudentā la deslegarea cestiunei.

Dl Strat ministru de odinioară, ține că este cu scop a se vota proiectul din desbatere și dăce că pentruca să nu se amāne rezolvarea nu face nici un amendement. El accentuează că atitudinea opoșiȳiunii în cestiunea aceasta dovedesce că rezistenȳa ei contra proiectului original al guvernului nu a fost o campanie îndreptată contra guvernului.

Principele Gregorie Sturza, fiul exprincipelui Moldaviei, carele a primit mandatul în senat esclusiv pentru cestiunea Evreilor și dela începutul sesiunei a condus opoșiȳiunea, a reșunțat de a vorbi. Votarea este cunoscută.

Șovinismul în literatură

de

Turturel Codrean.

Pe când literaȳii și inteligenȳa noastră în ce privesce esistenȳa, binele și progresul nostru naȳional — dorm somnul fericitilor din astă lume, pe atunci șovinismul în togma ca o hidră ridică pe ȳi ce merge câte un nou cap al seu și varsă în mii de forme varie negru venin preste toȳi ramii vieȳii publice sociale. Vēdurām cum se incubă rēul acesta în instituȳiunile patriei noastre, și vēdurām, în timpul mai recent, facend primul pas spre infecȳionarea și a culturei noastre intelectuale și religioase. Numai raȳa cea mai blândă și frumoasă a soarelui omeneii — literatura poetică remase până acum neatinsă. Se pare că și cei mai fanatici zeloȳi ai scoalei moderne politice s'au sfiit oare-cum a pune mâna pe clenodiul acesta sacru și comun tuturor fiinȳelor ce posed inimă și simțeminte omenești. Din modul cu care s'a pornit însă șovinismul în patria noastră a fost de prevēdŭt, că viaȳa politică nu se va oprî numai la cele de mai sus, ci va căuta cale spre a mângî cu undele sale turbure și straturile esistenȳei private a popoarelor conlocuitoare din patrie, spre a irita și inversuna pe vecin în contra vecinului, pe orășan în contra sâteannului și pe o parte a membrilor unei familii în contra celeilalte.

Eatā și momentul acesta sosit! Eatā stimularea, suscitarea spre ură, dispreț și persecuȳiune a tot ce eromānesc în vestmēnt teatral; eatā șovinismul servându-se în măestria sa și de arta dramatică!

„Szép Illánna, énekes nép-színmű a magyar-román nép-életböl“ (Ilina cea frumoasă, dramă populară cu cântări din viaȳa poporului maghiaro-român (?)) așa se numesce productul cel mai nou al fantaziei unui literat maghiaro-român cu numele Moldován Gergely. Un nume cunoscut acesta și

publicului român și celui maghiar din diarele maghiare din patrie („M. polgar“, „Kelet“, „Haladás“). Ambii sciu la singura numire a numelui, că au de a face cu un zelot al scoalei nouă politice; cu acel fiu a unui zidariu cetățean român din Dej, carele crescut cu bani și ajutoare românesci a început activitatea sa literară cu aceea, că alegând unele din cele mai frumoase ballade și cântece populare române le-a transplântat dedicându-le d-lui L. Tisza în literatura maghiară*); cu acel scriitoriu, carele pecând tatăl lui cel dulce fu înmormântat de preot român — se dice că prin o colectă adunată dela Români — el (ful) a deșertat până în fund arsenalul batjocurilor prin „Kelet“ „M. polgar“ și „Haladás“ în contra a tot ce e românesc; cu acel Maghiar cu buze românesci (román ajku magyareMBER) carele pe când era student așa de frumos se scia ruga în dulcea limbă română de ajutoare românesci, acuma însă când după un serviciu de doi ani la politica din Cluj a ajuns firesce pe basa meritelor sale oficiale — la demnitatea de consiliariu reg. și la salariul unui inspector regesc de învățământ se feresce și sfiesce ca de foc a exprime vreun cuvânt românesc.

Anunciându-se drama lui Moldovan Gergely cu săptămâni mai înainte prin placate gigantice se suscită curiozitatea publicului din ambe părțile și mai tare. Șoviniștii maghiari erau curioși de a vedé, ce batjocuri noue vor isvori din condeiul cunoscut asupra românismului; noi Români eram curioși a vedé, ce figură are șovinismul în vestmânt nou, pe scena teatrală. Se produse drama în teatrul național (maghiar) din Cluj la 14, 15 și 21 Septemvrie, totdeauna în casă plină, și nici unui, nici alții nu ne înșelaram în presupunerile noastre. M. G. a corespuns pe deplin renumelui, trecutului și finței sale. „Quando damus, nostra damus.“ Vorbească însă drama înșasi.

Scenăria se desvoaltă într'o comună transilvană locuită de Români avuți și Maghiari calici. Aceasta din urmă giurtare e după legile șovinismului crimă și impertinență și trebuie să devină cu ori-ce preț viceversa. De oarece însă cei doi Români cu role mai însemnate în dramă, Toader Bocotan și Toma Micușan, sunt plugari diligenti și economi buni și nu vrea să reușească notariului cercual, executorului de dare și solgăbirăului (pretorelui) de a i aduce la sapă de lemn trebuie apucați pe altă cale, trebuie „neofiași.“ S'a probat adecă prin mii de casuri, că cele mai multe căsătorii micste s'au încheiat în patria noastră la cari una dintre părți aparține rasei maghiare, de nu aceeași apoi de sigur procsima generațiune a devenit ultramaghiară. Pentru ce să nu ajute receta aceasta și la Bocotan și Micușan? Portul străbun românesc, cântecele și jocurile naționale române mai sustin încă sufletul românesc în ei. Părăsiți însă de inteligența română, bieții Români de pe la sate nu cunosc și nu pricep spiritul timpului. Fără de povățuitorii lor naturali, fără de deșteptare și lumina în gradul recerut și ca fii simpli ai naturii nu sânt capabili a pătrunde apucăturile intrigei șoviniste. Puțină obrăsnicie, împărechiată cu terorism, ușor îi poate scoate din minți. Apoi din portul românesc schimbând pur și simplu crătința cu rochia de boltă, după cum s'a întâmplat aceasta deja prin toate satele din giurul orașelor maghiare, ușor se face port unguresc. Ariele (cântecele) românesci accelerând

* Veđi: „Román népdalok és balladák.“ Kolozsvárt 1872 — în a cărei prefață ne spune autorul însuși că „A román népköltészet néhány gyöngyszemeit ültettem át a magyar irodalomba....“

tactul ritmic și fiind arsele (primele tacte) românesci cu tese (ultimele tacte) unguresci se pot preface așa dicând cu o trăsură de condei în cel mai înfocat și încântătoriu „csárdás“ după cum a documentat Liszt și Reményi în teorie și fac bandele de musică țigănesci de mii de ori în pracsă, încât și nemusicalul cunoasce de loc că „pipa“ de astăzi mai eri alaltăeri era „lulea.“ În fine jucându-se jocurile românesci „Ardeleana, Hațegana, Câmpiana ș.a.“ trebuie să aruncăm numai nițel mai „cu torfoiu“ din picioare, să punem punții după urechi, și eată e gata „friss“-ul ciardașului, a căru „lassu“ de când e, nu a fost alta decât jocul românesc „Hațegana.“

Aceste au fost idealul noului dramaturg, aceste tema de a cărei rezolvare dramaturgică s'a apucat dl M. G. (Va urma)

Bursa de Viena

din 23 Octomvre n. 1879.

Împrumutul de stat din 1860	127 25
Acțiuni de bancă	836 —
Metalicele 5%	—
Împrumutul naț. 5% (argint)	69 80
Acțiuni de credit	264 20
Valuta nouă imperială germană	57 90
London	117 20
Galbin	5 60
Napoleon d'aur (poli)	9 36

Economic.

Sibiu, 21 Octomvre n. Pro hectolitră: Grâu fl. 9.—10; Grâu secăreț, fl. 7.80—8.60; Săcară fl. 5.10—5.50; Orz fl. 4.40—4.80; Ovės fl. 2.80—3.20 Cucuruz fl. 4.60—5; Mălaiu fl. 5—5.50; Cartofii fl. 1.30—1.50; Semănță decân epă fl. 7.—8; Mazere fl. 6.50—7; Linte fl. 10—10.50; Fasole fl. 6.50—7 pro 50 chilo: Făină de pâine fl. 7.50; Slănină fl. 30—32; Unsoare deporc fl. 25.—26; Său brut pro 50 chilo fl. 16—16.50; Său de luminări fl. 23.—24; Luminări de său 50 chilo fl. 28—28.50; Săp un fl. 20—20.50; Fân 60 chilo fl. 0.80—0.90; Căneapă pro 50 chilo fl. 16—18 Lemne vërtoase de foc pro metru cubic fl. 3.20 Spirit pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 42—46 cr.; Carne de vițel 36—40 cr. carne de porc 38—40 cr.; carne de berbece 26—28 cr.; ouă 10 de 20 cr.

Făgăraș, 17 Octomvre n. Pro hectolitră: Grâu fl. 7.50—8; grâu secăreț fl. 5.50—6.50; săcară fl. 4.20—4.40; cucuruz fl. 3.—3.20; ovės fl. 2.50—2.60 mălaiu fl. 7.—8; Sămănță de căneapă fl. —; mazere fl. 7.—7.50; linte fl. 8—9; fasole fl. 5—5.50; crumpene fl. 1—1.60; pro 100 chilo: Slănină fl. 60—75; său brut fl. 36—40; său de luminări fl. 56 unsoare fl. 52—56; căneapă fl. 30—36; semănț de in fl. —; săp un fl. 56; fân fl. —; ouă — de — cr.; o păreche de pui — cr.; o păreche de găscă fl. —; o litră de unt — cr.; pro chilo carne de vită 40 cr. carne de vițel 40—42 cr.; carne de porc 36 cr.; carne de berbece 28 cr.; ouă 4 de 10 cr. Tergul de ađi a fost bine ceretat. Bucatele au trecut multe. Timpul e frumos dar rece; munții de sus până jos sânt plini de zăpadă.

Teaca, 20 Oct. n. Pro hectolitră: grâu fl. 6.25—9; săcară fl. 4; cucuruz fl. 3; ovės fl. 2.25; cartofii fl. 1.80; pro chilo: carne de vită 36 cr.; carne de porc 40 cr.; carne de vițe 32—36; carne de oaie 24—28 cr.; Slănină 72 cr.; ouă 8 de 10 cr.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitațiuni: în 16 Noem. și 16 Dec. imob. lui Carol Sepsi în Cioca (trib. Mureș-Oșorhei); în 12 Noem. și 12 Dec. imob. lui Dumitru Vlad în Ruși; în 21 Noem. și 23 Dec. imob. lui Michail Haecker și soți în Noerichiu (trib. Sibiu); în 11 Noem. și 11 Dec. imob. lui Michail Antal în Cluj (trib); în 19 Noem. și 19 Dec. imob. lui Toma Ungar și soției sule în Ruși; în 21 Noem. și 23 Dec. imob. lui Maniu Albu în Reșinari (trib. Sibiu); în 2 Noem. 1879 și 2 Ian. 1880 imob. lui Nicolau Morariu în Ruși; în 7 Noem. imob. lui Ioan Schuller și soți în Roșia în 29 Noem. și 30 Dec. imob. lui Michail Schneider și soți în Marpod (trib. Sibiu); în 15 Noem. și 15 Dec. imob. lui Stefan Bartha în Bogamani (jud. cer. Székelyhid); în 19 Noemvrie și 19 Dec. imob. Catharinei Reschner în Bistrița (trib.): în 50 Oct. imob. soției lui Ioan Fleischer în Moardēs (judec. cer. Medias); în 4 Noem. și 4 Dec. imob. lui Nicolau Cotârlea în Spring (trib. Alba-Iulia); în 17 Noem. și 17 Dec. imob. lui Cristea Cristea în Cacova; în 13 Dec.

imob. lui George și Maria Theil în Apoldul de jos; în 29 Noem. și 29 Dec. imob. lui Ioan Morariu și soți în Noerichiu (trib. Sibiu); în 17 Noem. și 17 Dec. imob. lui Vasilică Gavriș în Băseci (judec. cerc. Huedin)

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoareasă la scoala comunală de fețițe din Hațeg prin aceasta se escrie concurs cu termin până în 15 Noemvrie a. c.

Emolumentele sânt:

Salariu fics anual 400 fl. v. a. care se va solvi din cassa comunală opidană în rate lunare anticipative, quartir liber, și 4 orgii lemne de foc din care se încăldește și scoala.

Concurentele au săși subștearnă scaunului scolar în Hațeg, până la teminul defpt suplicele lor instruate cu documentele recerute; dintre concurente vor fi acele preferite, care vor documenta cunoștința perfectă a limbii române, și maghiare.

Hațeg în 18 Octomvre 1869.

Scaunul scolar

Bărsan m. p.,

1—3 președintele scaunului scolar.

Nr. 134|1879.

2—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia gr. or. de clasa a III din comuna Borcut în protopresbiteratul Solnocului al II-lea în urma încuviințării prea venerabilului corsistoriu archidiecesan dto 6 Octomvre Nr. 241 B. 1877 se escrie concurs până la 8 Noemvre.

Emolumentele sânt:

a) folosirea porțiunei canonice de sub Nr. 91 a cărților funduare în mărime de 8 jugere 1176 ^o□ arătoare și de fenaț dând un venit anual de 200 fl. v. a.

b) stolele staverite de sinodul parochial din anul 1872, cari dau un venit de 130 fl. 56 cr. v. a. Suma totală a venitelor e de 330 fl. 56 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa această parochie au ași așterne recursile în-

struite în sensul prescrișelor statutu-lui organic, și a dispozițiunilor provisorie sinodale din an. 1873 la subscrisul până la terminul sus anunit.

Cupșeni, 9 Oct. 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Samuil Cupșa m. p.
prot.

Nr. 139 1879.

3—3

CONCURS.

Devenind vacant postul învățătoresc dela scoala confesională gr. or. din comuna Boian pprebiteratul Târnavei infer. prin aceasta se escrie concurs până la 25 Novembre a. c. st. v. în care și se va ține și alegerea:

Emolumente sânt:

1. Salariul anual satorit cu 90 fl. v. a. 114 feldere cucuruz cu grăunț, quartir în localitatea scoalei și lemne pentru încălđit de ajuns.

Doritorii de a ocupa acest post vor trimite suplicele lor instruite în sensul „stat. org.“ și a dispozițiunilor provisorie sinodale din 1873 la subscrisul până la terminul sus arətat.

Deag 26 Septemvrie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Daniil de Tamaș m. p.,
adm. prot.

Nr. 1898—1879.

1—2

Publicațiune.

În 4 Noemvre a. c. la 9 oare înainte de meadžădi se va esarēnda prin licitațiune în cancelaria pretorială, strada Trandafirului (Rosenanger) Nr. 19, dreptul de morărit și cărcimărit al comunei Mohu pe 6 ani, începēnd dela 1 Ianuarie 1880 și adecă:

1. Moara cu prețul de esclamațiune de 1000 fl.

2. Cărcima cu prețul de eclamațiune de 300 fl. pe lângă depunerea unui vadiu de 10%.

Condițiunile mai de aproape se pot vedé în cancelaria comunală și la oficiul acesta.

Sibiu în 22 Octomvre 1879.

Oficiul central pretorial.

Tipografia archidieceșană în Sibiu.

A eșit de sub presă:

2

CALENDARIU pe anul visect dela Christos 1880.

Anul al douăzeci și nouēlea.

Prețul unui esemplar legat **30 cr.**, pentru vëndători nelegat **23 cr.** v. a și legat **25 cr.** v. a.

CUPRINSUL:

(112 pagine tipărite cu litere după ortografia „cu semne“)

Calendariu (julian și gregorian, cu însemnarea esactă a Evangeliilor și glasurilor de peste an). — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenți europeni. — Tacse de timbru pentru polițe și documente. — Serviciul postal și telegrafic.

Șematismul

bisericii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania
(23 pagine cu câte două coloane).

Ierarhii metropolielor învecinate din Austro-Ungaria.

Domnița Ruxandra, (Novelă istorică). — Poesii („Psalmul 8“; „Ciasornicul îndreptat“; „Cele patru virtuți“; „Mândrul“; „Nai protivnică sub soare“). — Calendariu economic (pentru fie-care lună a anului). — Însemnarea tēgurilor. — Mēsurile noue și vechi. — Conspectul săptămănilor (pe anul visect 1880). — Catalogul cărților, cari se află în tipografia archidieceșană. — Anunciuri.

Administrațiunea tipografiei archidieceșane în Sibiu.